

Орлова О. М.
*викладачка кафедри нових медіа та медіадизайну,
факультет журналістики, реклами та видавничої справи,
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова*

Мобільна журналістика як альтернатива класичним технологіям виробництва аудіовізуального контенту

Щороку все більше людей отримують інформацію зі сторінок інтернету. Новини розповсюджуються світом з величезною швидкістю здебільшого через соціальні мережі, в яких кожен великий ЗМІ сьогодні має офіційну сторінку. За даними дослідження Reuters, в якому взяли участь понад 50 тисяч осіб із 26 країн світу, більше половини (53%) учасників заявили, що споживають новини переважно через смартфон. І наповнювати ці інтернет-сторінки стає все простіше. Адже сучасні мобільні гаджети дозволяють знімати відео у відмінній якості, а численні мобільні додатки допомагають швидко створювати сюжети та розповсюджувати їх світом. Саме тому сьогодні мобільна журналістика все більше використовується в світових ЗМІ.

Робота у місцях бойових дій, в маргінальних районах, там, де заборонена зйомка професійними камерами, потребує мобільної апаратури через необхідність негайно реагувати на події, швидко розповсюджувати їх світом, а іноді й через власну небезпеку.

Відомий англійський журналіст індійського походження, співзасновник «Hashtag Our Stories» Юсуф Омар у 2010 році зі смартфоном і невеликою камерою в руках пройшов шляхами сирійської війни. Він створив багато сюжетів. У 2016 році журналіст провів розслідування за допомогою мобільних пристроїв та мобільного додатку «Snapchat», котрий дозволяє приховувати обличчя. Тоді світ дізнався історії людей з Індії, які пережили сексуальне насильство. За допомогою фільтрів «Snapchat» герої розслідування змогли анонімно розповісти свої історії.

Омар зазначає, що, завдяки таким програмним фільтрам, інтерв'ю звучать більш особисто й інтимно, ніж могли б звучати в традиційному відео. До того ж, люди завжди більше довіряють смартфоніві, до якого вони звикли, ніж великій камері, тому й історії записуються швидше та якісніше.

Сьогодні багато ЗМІ мають у своєму арсеналі мобільні пристрої для створення якісного відеопродукту. Швейцарський регіональний мовник «Léman Bleu» із Женеви влітку 2015 року переключився на смартфони. Британська компанія «SkyNews», філософія виробництва новин якої полягає в тому, що через 90 секунд після того, як репортер прибув на місце події, він має вийти в прямий ефір, також виходить у прямий ефір завдяки iPhone.

Вітчизняна мобільна журналістика почала робити свої перші кроки в 2013–2014 роках. Найчастіше журналісти користуються такими мобільними додатками, як «Power Director», «Kinemaster», «iMove» тощо. Будь-який користувач, котрий мав справу з такими редакторами відео, як «Adobe Premier», досить швидко розбереться з усіма функціями цих мобільних додатків.

Треба пам'ятати, що зйомка та монтаж відео у мобільній журналістиці мають відповідати журналістським стандартам. Це й вдала композиція, і правила третин та 180 градусів, і порядок зміни планів різної крупності, і різні кути та ракурси, і зйомка з обов'язковим використанням штатива, і наявність правильного освітлення тощо.

Особливу увагу треба приділити записові якісного звуку. Якщо журналіст перебуває досить близько до об'єкта зйомки, мікрофон мобільного пристрою впорається із завданням. Однак для професійного запису звуку треба використовувати зовнішні мікрофони, що значно поліпшать його якість — зараз їх існує велика кількість. Для обробки звуку, записаного на смартфон, також є багато мобільних додатків.

На окрему увагу заслуговує процес стримінгу. Зйомка здійснюється за допомогою штатива, використовується мікрофон для якісного звуку, освітлення тощо. Треба пам'ятати, що стримінг зазвичай ведеться з місця, де відбувається щось дуже важливе, про що розповісти треба саме зараз. До того ж, часто ці події є небезпечними — тому треба вміти визначити, що може містити небезпеку для журналіста та його матеріалу. Існує багато порад, як журналістові треба вести репортаж із зон конфлікту. І звичайно, створити сюжет, перебуваючи в епіцентрі гарячих подій, легше та безпечніше за допомогою камери смартфона.

Втілення нових методів створення медіа-продукту — це розширення можливостей журналістики. Мобільна журналістика — галузь, яка відкриває великі перспективи для вчасного поширення світом найважливішої інформації. Тому дуже важливим для сучасного журналіста є вміння володіти всіма прийомами тоґо.